

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ การผลิตและการตลาดหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ความเป็นมาของหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. กระบวนการการผลิตและตลาดหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. ปัญหาการผลิตและการตลาดหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลายตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 8 ร้าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามโครงสร้างของวัตถุประสงค์การวิจัยโดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เจ้าของร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลายด้วยตนเอง ตามตารางนัดหมาย ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ความเป็นมาของหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

แม้ว่าเวลาจะผ่านมาเป็นระยะเวลามากกว่า 700 ปี แต่งานสร้างสรรค์เชิงช่างซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาแต่โบราณ โดยผ่านกระบวนการส่งสอนอบรมทางครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ โดยบรรพบุรุษได้ทำสิ่งประดิษฐ์หรือหัตถกรรมเหล่านี้นานก่อนหลายชั่วอายุคน ลูกหลานของตระกูลก็จะเป็นผู้รับมรดกทางปัญญาในการทำหัตถกรรมสืบทอดกันมา เชียงใหม่มีประวัติการทำเครื่องเงินมาตั้งแต่สมัยพญาเม็งราย ซึ่งเป็นผู้สร้างเมืองเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 1839 โดยได้สร้างความสัมพันธ์กับพุกามและเจราชขอช่างฝีมือ ได้แก่ ช่างทอง ช่างฆ้อง ช่างตอง ช่างแต้ม ช่างเหล็ก ช่างเงินและช่างเงิน เป็นต้น มาอยู่ที่เมืองเชียงใหม่เพื่อฝึกให้เป็นอาชีพเสริมให้กับชาวเมืองเชียงใหม่ ทำให้เชียงใหม่มีช่างเครื่องเงินได้รับการฝึกฝนถ่ายทอดสืบกันมา แต่ปัจจุบันไม่สามารถหาหลักฐาน

เครื่องเงินสมัยเก่า ๆ ได้ แม้ว่าเชียงใหม่จะมีต้นแบบของช่างเครื่องเงินมาจากพม่าแต่การผลิตเครื่องเงินของเชียงใหม่ มีลักษณะที่แตกต่างจากของพม่า ส่วนศิลปะเครื่องเงินของเชียงใหม่ที่เป็นแบบของพม่าที่ยังมีให้เห็น คือ ขันทรงบาตร และลักษณะการตีลายนูนเล็ก นอกจากนี้ยังมีรูปแบบของพื้นเมืองของกลุ่มชนกลุ่มเล็ก ๆ หลายกลุ่มที่มีปะปนอยู่ทั่วไปในอาณาจักรล้านนา เช่น ชนชาติเงี้ยวหรือไทใหญ่ ที่พระเจ้ากาวิละได้กวาดต้อนมาเพื่อพัฒนาและปรับปรุงเมืองเชียงใหม่ หลังจากที่เป็นเมืองร้างมาระยะหนึ่ง โดยให้ตั้งถิ่นฐานที่บ้านวัวลาย

ปัจจุบันชุมชนบ้านวัวลาย ตั้งอยู่บนถนนวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต้นตระกูลของชาวบ้านวัวลายเป็นชนชาติเงี้ยว ซึ่งตั้งรกรากอยู่ที่แขวงเมืองปั่น ผังแม่น้ำสาละวิน (แม่น้ำคงหรือแม่น้ำคำ) ผังตะวันตก สาเหตุที่มาอยู่เมืองเชียงใหม่เพราะในสมัยพระเจ้ากาวิละ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ยกทัพมาจากเวียงป่าซางเข้ามาตั้งเมืองเชียงใหม่ พระเจ้ากาวิละ จึงเริ่มปรับปรุงบ้านเมืองและวัดวาอารามที่รกร้างว่างเปล่าจำนวนมาก โดยใช้นโยบาย “เก็บผักใส่ซ้า เก็บข้าใส่เมือง” (วัดศรีสุพรรณ, 2549) หมายความว่า เป็นสมัยที่เมืองว่างเปล่า ไม่มีผู้คนอาศัยอยู่ เพราะก่อนหน้านี้เมืองเชียงใหม่ตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า ประชาชนหนีสงครามและถูกกวาดต้อนไป นอกจากนี้พระเจ้ากาวิละได้ให้เจ้านายราชสกุลสืบ เมืองเงินเชียงตุง เมืองยอง มาตั้งรกรากในเมืองเชียงใหม่และเมืองลำพูน ซึ่งปรากฏชื่อเมืองในปัจจุบันนี้ คือ เมืองเด่น เมืองซอน เมืองหยาก เมืองวะและเมืองโก อยู่ในท้องที่อำเภอสันทราย เมืองหลวงอยู่ในอำเภอดอยสะเก็ด เมืองออน เมืองหลวง อยู่ในท้องที่อำเภอสันกำแพง เชียงแสน เชียงขวาง อยู่ในอำเภอสารภี หุ้งฮ้อ ตองกาย อยู่ในอำเภอหางดง เมืองสาด เมืองกาย เมืองมาง เมืองดง เงินเงี้ยว วัวลาย สะต้อย อยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ส่วน ชาวองอยู่ในพื้นที่จังหวัดลำพูน

ต่อมาในสมัยพระเจ้าช้างเผือกธรรมลังกา เจ้าผู้ครองนครเมืองเชียงใหม่องค์ที่ 2 ชาวบ้านวัวลายแขวงเมืองปั่นได้ถูกกวาดต้อนมาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อปี 2442 เจ้าคำมูลเป็นแม่ทัพคุมทหารจำนวน 300 คน ข้ามแม่น้ำคงไปฟากตะวันตกเข้าตีเอาบ้านวัวลาย สะต้อย สร้อยไร่ บ้านนาหย่างและหุ้งฮ้อ ดังนั้นเมื่อชาววัวลายอพยพมาอยู่เมืองเชียงใหม่ ได้ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนรอบ วัดหมื่นสาร โดยมี “เจ้าขันแก้ววัวลาย” เป็นผู้นำชาวบ้านวัวลาย เป็นที่รักเคารพ และศรัทธาของชาวบ้าน เป็นผู้นำที่ดี อีกทั้งยังมีวิชาในการตีกลองสับคัซัย การปั้นคนโทหรือน้ำดิน และเจ้าขันแก้ว วัวลาย ได้ส่งชาวบ้านวัวลายไปเรียนรู้วิธีการตีหรือดอง ขันเงินและการแกะสลักลวดลายต่างๆ บนขันเงินที่คุ้มหลวงเมืองเชียงใหม่ ต่อมาเจ้าขันแก้ววัวลายจึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านหมื่นสารวัวลาย” เนื่องจากชาวบ้านวัวลายได้ตั้งบ้านเรือนอยู่รอบ ๆ วัดหมื่นสารและผสมกับชื่อเจ้าขันแก้ววัวลายนั่นเอง โดยชาวบ้านจะประกอบอาชีพด้านการทำเครื่องเงินเป็นหลัก ปัจจุบันจึงกลายมาเป็นบ้านวัวลายและได้มีอีกสายหนึ่งเป็นช่างปั้น ได้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านวัวลาย

ตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ นับแต่นั้นมาชาวบ้านวัวลายได้ตั้งถิ่นฐานในนครเชียงใหม่ประกอบอาชีพหลักคือ การทำเครื่องเงินเล็ยซี่ฟและเป็นช่างเงินประจำคุ้มหลวง โดยได้อุปถัมภ์วัดหมื่นสารและสืบทอดบรรพบุรุษในการทำเครื่องเงินสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคนจนถึงปัจจุบันนี้

กระบวนการผลิตและการตลาดหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย

กระบวนการผลิต

ร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย จำนวนทั้งหมดสืบทอดกิจการมาจากบรรพบุรุษ มีระยะเวลาการดำเนินงานเป็นช่วง 2 อายุคน จำนวน 2 ร้าน และจำนวน 3 ช่วงอายุคน จำนวน 6 ร้าน วัตถุประสงค์หลักที่ใช้ในการผลิตสินค้าเครื่องเงินจะซื้อมาจากร้านทองในจังหวัดเชียงใหม่ แต่ถ้าหากต้องการซื้อในปริมาณมาก ๆ จะสั่งซื้อเองโดยตรงจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร และแรงงานที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นช่างเก่าแก่ในท้องถิ่น ส่วนวิธีการผลิตยังคงเน้นการอนุรักษ์เอกลักษณ์ดั้งเดิมเอาไว้ แต่จะมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อให้สินค้ามีคุณภาพมากกว่าเดิม ส่วนร้านหัตถกรรมเครื่องเงินประเภทที่ทำการค้า จะซื้อสินค้าประเภทงานขึ้นรูปจากร้านหัตถกรรมเครื่องเงิน ประเภทที่ทำการผลิต ของหมู่บ้านวัวลาย เพราะสินค้าหลักที่ร้านหัตถกรรมเครื่องเงินวางจำหน่าย คือ สินค้าเครื่องเงินประเภทงานขึ้นรูปที่ยังคงเอกลักษณ์ดั้งเดิมของบ้านวัวลาย ส่วนสินค้าเครื่องเงินประเภทเครื่องประดับนั้น ส่วนใหญ่จะสั่งซื้อมาจากท้องถิ่นอื่นเพราะมีลวดลายและรูปแบบที่หลากหลายเป็นไปตามสมัยนิยมมากกว่า

สินค้าเครื่องเงินของบ้านวัวลายมี 2 ประเภท คือ สินค้าเครื่องประดับ และงานขึ้นรูป ร้านหัตถกรรมเครื่องเงินส่วนใหญ่จะเน้นการผลิตสินค้าขึ้นรูป เช่น ขันเงิน พานแว่นฟ้า เป็นต้น เพราะเป็นสินค้าที่ผลิตมาตั้งแต่สมัยโบราณจึงมีความชำนาญในการผลิต ช่างเงินไม่นิยมผลิตสินค้าเครื่องประดับเพราะไม่มีความชำนาญ เนื่องจากสินค้าเครื่องประดับจะมีลวดลายเป็นไปตามสมัยนิยมและปรับเปลี่ยนลวดลายตลอดเวลา แม้ว่าภาครัฐจะพยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตเพื่อให้หมู่บ้านวัวลายเน้นการผลิตสินค้าเครื่องประดับ แต่ชาวบ้านวัวลายส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการตามคำแนะนำของภาครัฐได้เพราะไม่มีเงินทุนและความชำนาญในการผลิต

แหล่งเงินทุนของร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย ส่วนใหญ่จะกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนในระบบและนอกระบบ ซึ่งมีแหล่งเงินทุนในระบบ คือ ธนาคารต่างๆ ส่วนเงินกู้นอกระบบจะกู้ในกรณีที่มิมีเงินทุนหมุนเวียนไม่พอและไม่สามารถกู้เงินในระบบเพิ่มเติมได้ เพราะไม่มีหลัก ทรัพย์สินไปค้ำประกันการกู้ยืม

อภิปรายผลการวิจัย

ชุมชนหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นชุมชนเก่าแก่ที่ได้รับการสืบทอดภูมิปัญญาหัตถกรรมเครื่องเงินจากบรรพบุรุษมาเป็นเวลาหลายชั่วอายุคน เริ่มตั้งแต่สมัยพระเจ้ากาวิละ เจ้าหลวงเชียงใหม่องค์แรก (พ.ศ. 2325 - 2358) ปัจจุบันยังคงเหลือร่องรอยความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมล้านนาโบราณอยู่ การผลิตและการตลาดเครื่องเงิน ปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนไปจากเดิมตามระยะเวลาที่เปลี่ยนไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเรื่อง การผลิตและการตลาดหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์เจ้าของร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย

จากการศึกษาพบว่า ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการผลิตของวนาวัฒน์ ชัยภักดี (2544: 8) ซึ่งได้กล่าวถึงศักยภาพในการตัดสินใจประกอบการอย่างมีเหตุผล คือ จำนวนปัจจัยที่จะใช้ในการผลิต มากน้อยอย่างไร ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่หาได้ง่ายหรือต้องซื้อจากตลาดเพื่อการผลิต และเปลี่ยนแปลงหรือแปรสภาพปัจจัยที่ซื้อมานั้น ตามหลักเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการผลิตนั้น เพื่อตอบสนองของผู้บริโภคให้ได้รรถประโยชน์สูงสุด ซึ่งเจ้าของร้านหัตถกรรมเครื่องเงินให้ความสำคัญกับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมากและมีการปรับปรุงวิธีการผลิตให้มีความทันสมัยจากเดิม

ด้านกระบวนการผลิตเครื่องเงิน ร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย จัดซื้อเม็ดเงินจากร้านทองที่จำหน่ายเม็ดเงินในจังหวัดเชียงใหม่และจัดซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ในการผลิตเอง โดยไม่ต้องอาศัยพ่อค้าคนกลาง ส่วนลวดลายเครื่องเงิน จะสืบทอดลายดั้งเดิมมาจากบรรพบุรุษและมีการคิดประยุกต์ลวดลายใหม่เอง ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า มีความความขัดแย้งกับการศึกษาของ มีพร ปริญาพล (2544) ซึ่งทำการศึกษา เรื่อง “อาชีพการทำเครื่องประดับเงินของชนเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านวัดพระบาทห้วยต้ม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน” ผลการศึกษพบว่า กระบวนการทำเครื่องเงิน วัตถุดิบหลักที่ใช้ คือ เม็ดเงิน โดยมีพ่อค้าคนกลางจะเป็นคนนำมาให้พร้อมกับลวดลาย อุปกรณ์ในการทำเครื่องประดับเงิน และการออกแบบลวดลายพบว่า ชาวบ้านไม่ได้ออกแบบเอง พ่อค้าคนกลางที่นำเม็ดเงินมาให้ทำจะออกแบบให้ ชาวบ้านจะเก็บลวดลายเหล่านั้นไว้เพื่อให้คนสนใจลวดลายดังกล่าวสั่งทำ

รูปแบบการผลิตของหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย สอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนา เอี่ยมคณิตชาติ (2533) ทำรายงานการศึกษาเรื่อง สถานภาพของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับภาคเหนือ พบว่า อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถผลิตได้ทั้งในระดับครัวเรือนไปจนถึงรูปแบบของโรงงานตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ได้

ผลการศึกษาด้านเงินทุนพบว่า เงินทุนที่ในการดำเนินธุรกิจและเป็นเงินทุนหมุนเวียนมาจากเงินกู้ยืมและเงินทุนส่วนตัว และกิจการ ไม่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจเพราะไม่มีเงินทุนมากพอ พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ พงลดา บุญชุมภพ (2544) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการลงทุนของธุรกิจสินค้าเครื่องประดับเงินส่งออกในเขตจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ธุรกิจได้กู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อลงทุนในการดำเนินกิจการ ดังนั้น สภาพปัญหาสภาพคล่องทางการเงินจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ธุรกิจเครื่องประดับเงินไม่สามารถที่จะลงทุนขยายกิจการมากขึ้น เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพให้มีการแข่งขันได้ดีมากยิ่งขึ้นได้

ส่วนผลการศึกษาด้านส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix หรือ 4 P's) ของร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย พบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ในจังหวัดเชียงใหม่” ของ ศรัญญา ปาละโมงค์ (2548) คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่ทำการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับประเภทเงิน ส่งออกเงินและ ร้อยคอ โดยที่ไม่มีเกณฑ์ในการคัดเกรดอัญมณี และเครื่องประดับ ซึ่งผลิตภัณฑ์จะมีความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์คู่แข่งในด้านคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ในเรื่องคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ และไม่มีการใช้ตราหือเครื่องประดับในการส่งออก โดยเห็นว่า ถ้ามีการใช้ชื่อตราหือควรใช้ชื่อตราหือของผู้ส่งออก ด้านราคา ทำการตั้งราคาโดยพิจารณาจากต้นทุนการผลิต โดยใช้นโยบายในการตั้งราคา คือ ราคาขายเท่ากับ ต้นทุนการผลิตบวกกำไรที่ต้องการ ส่วนทางด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่าใช้การตลาดทางตรงเพื่อแนะนำให้ผู้ลูกค้ารู้จักและตัดสินใจซื้อสินค้า

ร้านหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย มีจุดแข็งคือ การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพเพื่อให้ลูกค้ามีความมั่นใจและเน้นการบริการลูกค้าให้เกิดความประทับใจ เพื่อกลับมาซื้อซ้ำอีก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทธพิมพ์ พิมพ์ภักทรยศ (2546) ทำรายงานการศึกษา เรื่อง “พฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าเครื่องประดับอัญมณี ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณี ได้แก่ คุณภาพของเครื่องประดับอัญมณีอยู่ในระดับมากที่สุด พนักงานมีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อลูกค้าอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การผลิตและการตลาดหัตถกรรมเครื่องเงินของบ้านวัวลาย ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการมุ่งผลิตขายดั้งเดิม และขายเฉพาะในกลุ่มอนุรักษ์เครื่องเงินลายโบราณ ซึ่งยังอยู่ในวงจำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. บ้านวัวลายควรจัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม โดยบูรณาการกับการท่องเที่ยว ซึ่งเดิมมีการจัดอยู่บ้างแล้ว เช่น ถนนคนเดินบ้านวัวลาย (ในวันเสาร์) แต่ควรปรับปรุงการจัดแบ่งพื้นที่นำเสนอสินค้าให้น่าสนใจและเป็นหมวดหมู่ และอาจเพิ่มกิจกรรมที่สร้างสีสัน เช่น การจัดแสดงการผลิตให้นักท่องเที่ยวได้ชม นอกจากนี้ อาจจัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ ที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของช่างล้านนา โดยหน่วยงานที่สามารถให้การสนับสนุนได้ เช่น เทศบาลนครเชียงใหม่ และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาภาคเหนือ เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวของบ้านวัวลาย โดยการประชาสัมพันธ์ในระดับนานาชาติ เนื่องจากการท่องเที่ยวของบ้านวัวลาย มีจุดเด่นที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ เช่น อุโบสถเงินวัดศรีสุพรรณ ซึ่งสามารถจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวในโครงการ “เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้” นอกจากนี้ ในระดับท้องถิ่นควรจัดให้วัดศรีสุพรรณเป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงวัฒนธรรม โดยสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งนักท่องเที่ยว ได้มาเยี่ยมชมงานเพื่อศึกษาประเพณีวัฒนธรรมล้านนาและหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัวลาย เพื่อเป็นการเผยแพร่และอนุรักษ์ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล

3. ควรเพิ่มมูลค่าของหัตถกรรมวัวลาย โดยจัดหาตลาดใหม่ที่มีความสามารถในการซื้อสูง เช่น กลุ่มธุรกิจโรงแรม หรือชั้นโดกดินเนอร์ ซึ่งสามารถนำหัตถกรรมเครื่องเงินวัวลายไปเป็นเครื่องใช้ หรือประดับตกแต่ง เพื่อสร้างบรรยากาศเชิงวัฒนธรรมล้านนาและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าและบริการของธุรกิจเหล่านั้น เช่น จัดชั้นโดกเงินเป็นชุดพิเศษที่มีภาชนะเป็นเงินลวดลายสวยงาม โดยตั้งราคาไว้ในระดับสูง เพื่อเสนอนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการสัมผัสกับวัฒนธรรมล้านนา เป็นต้น

4. ส่งเสริมให้บ้านวัวลายผลิตสินค้าที่เป็นของที่ระลึกในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ที่เป็นงานระดับชาติ เช่น งานราชพฤกษ์ งานฉลองทรงสิริราชสมบัติ ครบ 60 ปี และทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา เป็นต้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้มีการจัดแสดงสินค้าในระดับนานาชาติและหา

ช่องทางการจัดจำหน่ายตามแต่โอกาส โดยหน่วยงานที่สามารถให้การสนับสนุนได้ เช่น เทศบาลนครเชียงใหม่ การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ หอการค้าจังหวัด และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น

5. ชาวบ้านวัลลาย ควรจะรวมตัวกันและจัดตั้งเป็นสหกรณ์เพราะมีรูปแบบเป็นนิติบุคคลและมีกฎหมายรองรับ ภายใต้อัตรา สหกรณ์หัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัลลาย และดำเนินการกระจายหุ้นให้แก่สมาชิกได้ไม่จำกัดจำนวน และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการดำเนินการและดูแล เช่น สหกรณ์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อมาร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา เนื่องจากการรวมตัวกันเป็นชมรมหรือกลุ่มต่าง ๆ ไม่ได้เป็นนิติบุคคล

6. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า บ้านวัลลายประสบปัญหาทางการตลาดเป็นอย่างมากเพราะการผลิตสินค้าหัตถกรรมเครื่องเงินในปัจจุบันไม่ได้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าในการดำเนินชีวิตประจำวันเหมือนในอดีต กล่าวคือ เครื่องใช้ในครัวเรือนได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบต่างไปจากเดิมที่นิยมใช้อุปกรณ์ที่ทำมาจากเครื่องเงิน เช่น ชันเงิน ช้อนเงิน ถาดเงิน เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันจะใช้สินค้าและอุปกรณ์ที่ทำมาจากอะลูมิเนียมและพลาสติกเพราะมีราคาถูก ดังนั้น ทางบ้านวัลลายจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนลูกค้าเป้าหมายซึ่งในอดีตและปัจจุบัน มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย คือ ลูกค้าทั่ว ๆ ไป ที่เดินเข้ามาซื้อสินค้าเพื่อจำหน่ายต่อและนำไปบริโภคเอง นอกจากนี้ บ้านวัลลายยังคงต้องการผลิตแบบดั้งเดิมเพื่อรักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิมเอาไว้และช่างเงินส่วนใหญ่จะมีอายุมาก การจะให้ปรับเปลี่ยนการผลิตจึงกระทำได้ยาก ดังนั้นการเปลี่ยนกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้เป็นลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูงและวางตำแหน่งสินค้าแบบคุณภาพสูงราคาสูง ซึ่งกลุ่มลูกค้าเป้าหมายใหม่ได้แก่ ลูกค้าในประเทศและต่างประเทศที่อนุรักษ์นิยมและมีกำลังซื้อสูง ร้านอาหาร โรงแรมและที่พักทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ต้องการซื้อเครื่องเงินไปประดับ ตกแต่งและสะสม เป็นต้น ซึ่งจะทำให้รายได้ของชาวบ้านวัลลายเพิ่มสูงขึ้นและเป็นแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาความสนใจในการผลิตเครื่องเงินเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสินค้าที่จะตอบสนองลูกค้ากลุ่มดังกล่าว คือ สินค้าหัตถกรรมเครื่องเงินบ้านวัลลายทั้งประเภทขั้นรูป เช่น ถาดเงิน ชันเงิน เป็นต้น และเครื่องประดับต่าง ๆ เช่น สร้อยคอ สร้อยข้อมือ กำไล เป็นต้น ซึ่งยังคงเอกลักษณ์ดั้งเดิมเอาไว้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดและกำลังความสามารถของช่างเงินซึ่งมีอายุมากแล้ว

นอกจากนี้ ควรจะจัดฝึกอบรมด้านการผลิตหัตถกรรมเครื่องเงินแก่ช่างเงินรุ่นใหม่ เพื่อให้ช่างเงินเหล่านี้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในการผลิตหัตถกรรมเครื่องเงินทั้งประเภทงานขั้นรูปและเครื่องประดับ เพราะช่างเงินรุ่นใหม่สามารถเรียนรู้การผลิตเครื่องเงินแบบสมัยใหม่ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดหัตถกรรมล้านนาแขนงอื่น ๆ เช่น การทำเครื่องเงิน เป็นต้น เพื่อหาปัจจัยร่วมในการพัฒนาการผลิตและการตลาดหัตถกรรมล้านนาในภาพรวม
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรวมกลุ่มอาชีพหัตถกรรมล้านนา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลุ่มอาชีพหัตถกรรมล้านนาให้มีความเข้มแข็งและสามารถอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมล้านนาที่สืบทอดด้วยงานหัตถกรรม
3. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อหาแนวทางส่งเสริมหัตถกรรมล้านนาโดยบูรณาการกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับงานหัตถกรรมล้านนา